

Dosarul nr. 2rac-92/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Capillati”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Capillati”, intervenient accesoriu Consiliul raional Orhei cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Capillati”, s-a casat parțial hotărârea din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării dobânzii de întârziere, și s-a emis în această parte o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca neîntemeiată, în rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut

c o n s t a t ă:

La 20 iulie 2018 Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Capillati” cu privire la încasarea sumei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 04 septembrie 2014, în calitate de beneficiar, a încheiat cu SRL „Capillati”, în calitate de antreprenor, contractul de antrepriză nr. 163 privind achiziția prin licitație publică, prin care ultima s-a obligat să execute lucrările de reparație a drumului central din sat. Ghetlova, r-nul Orhei cu lungimea de 2,5 km, iar ea la rândul său să achite costul lucrărilor în sumă de 750.000 de lei, care a fost alocată în baza Hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pe anul 2014” nr. 168 din 11 martie 2014 (poziția 474 din Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru anul 2014).

A susținut că alte sume bănești, conform pct. 4.2 din contract, urmau a fi achitate din contul bugetului raional și Consiliului raional Orhei, până la finele anului 2015.

Conform procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate nr. 2 în decembrie 2014, valoarea lucrărilor a fost estimată în mărime de 790.011 lei.

În baza facturii fiscale seria FA nr. 3465526 din 16 decembrie 2014, Ministerul Finanțelor prin Trezoreria de Stat, (în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 168 din 11 martie 2014), la 30 decembrie 2014 a transferat în contul SRL „Capillati” suma de 750.000 de lei, fapt ce rezultă și din ordinul de plată nr. 615.

Consideră Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei că și-a îndeplinit corespunzător obligațiunile contractuale ce derivă din pct. 4.2 din contractul de antrepriză nr. 163 din 04 septembrie 2014 și în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 168 din 11 martie 2014, prin care a fost planificată suma de 750.000 de lei pentru sat. Ghetlova, r-nul Orhei.

A invocat reclamanta că în iulie 2015 a fost întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor, unde a fost indicată suma de 311.467,74 de lei, pentru care a fost eliberată factura fiscală seria FA nr. 3465563 din 23 iulie 2015.

În baza acestei facturi fiscale, chiar și dacă a semnat-o, fără nici un temei legal, inclusiv contractual, în decembrie 2014 a transferat eronat suma nedatorată de 100.000 de lei la contul SRL „Capillati”, care nu a fost preconizată în Hotărârea Guvernului nr. 168 din 11 martie 2014.

Mai mult ca atât, SRL „Capillati” nu neagă faptul primirii acestei sume de bani.

Astfel, conform art. 1389 alin. (1) din Codul civil, (în vigoare la momentul adresării în judecată), persoana care, fără temei legal sau contractual, a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestații de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din contul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit. Nu este relevant faptul dacă îmbogățirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat al comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau ca urmare a unei cauze independente de voința lor.

A reținut că pentru lucrările de reparație executate, suma de 750.000 de lei a fost transferată în contul SRL „Capillati” nemijlocit de către Ministerul Finanțelor, prin intermediul Trezoreriei de Stat, în temeiul unui act juridic legal și hotărâre de Guvern, pe când suma de 100.000 de lei a fost transferată în contul pârâtei eronat, nefiind datorată, în lipsa unui cadru legal și obligații contractuale.

În circumstanțele enunțate, consideră reclamanta că acapararea nejustificată de către SRL „Capillati” a sumei de 100.000 de lei constituie o îmbogățire fără justă cauză și urmează a fi restituită.

Întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa SRL „Capillati” o somație, recepționată de către ultima la 16 iulie 2018, solicitând restituirea benevolă a sumei nedatorate de 100.000 de lei, transferată eronat la contul acesteia, până la 18 iulie 2018, însă nu s-a soldat cu succes.

Astfel, a solicitat Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei încasarea din contul SRL „Capillati” în beneficiul său a sumei nedatorate de 100.000 de lei transferată eronat la contul acesteia și cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 20 februarie 2019, Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei a majorat pretențiile din acțiune, solicitând și încasarea din contul SRL „Capillati” în beneficiul său a sumei de 9.130,14 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 20 iulie 2018 – 20 februarie 2019 și 5.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea din 20 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul raional Orhei.

Prin hotărârea din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei a fost admisă.

S-a încasat din contul SRL „Capillati” în beneficiul Primăriei com. Ghetlova, r-nul Orhei suma nedatorată de 100.000 de lei, 9.130,14 lei dobânda de întârziere, 3000 de lei taxa de stat și 5000 de lei cheltuieli de asistență juridică, în total 117.130,14 lei.

Prima instanță a motivat soluția prin faptul că obiectul contractului de antrepriză nr. 163 din 04 septembrie 2014 încheiat între Consiliul raional Orhei, Primăria com. Ghetlova, pe de o parte, și SRL „Capillati”, pe de altă parte, l-a constituit executarea lucrărilor de reparație a drumului central din satul Ghetlova, r-nul Orhei, cu lungimea de 2,5 km.

Potrivit pct. 4.1. din contract, valoarea lucrărilor de construcție-montaj a constituit suma de 10.299.630,23 de lei (inclusiv TVA), achitățile urmând a fi efectuate în limitele alocărilor bugetare anuale, după cum urmează: pe anul 2014 – 1.070.000 de lei (750.000 de lei - Primăria Ghetlova (în baza Hotărârii Guvernului nr. 168 din 11 martie 2014 pentru aprobarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru anul 2014); 320.000 de lei - bugetul raional și 9.229.630,23 de lei până la finele anului 2015 - Consiliul raional Orhei.

A notat prima instanță că potrivit procesului-verbal nr. 2 de recepție a lucrărilor executate pe decembrie 2014, valoarea acestora a constituit suma de 790.011,78 de lei (f.d.56).

În baza facturii fiscale seria FA nr. 3465526 din 16 decembrie 2014, Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei prin intermediul Ministerului Finanțelor (în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 168 din 11 martie 2014), la 30 decembrie 2014 a transferat în contul SRL „Capillati” suma de 750.000 de lei, fapt ce rezultă și din ordinul de plată nr. 615.

În iulie 2015 a fost întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor în valoare de 311.467,74 lei (f.d.60), fiind eliberată factura fiscală seria FA nr. 3465563 din 23 iulie 2015.

În baza facturii nominalizate, Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei, fără nici un temei legal inclusiv și contractual, prin ordinul de plată nr.1023 din 29 decembrie 2015, eronat a transferat la contul SRL „Capillati” suma de 100.000 de lei.

Nu a fost reținut argumentul pârâtei SRL „Capillati” precum că Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei are obligația de a achita contravaloarea lucrărilor executate în mărime de 351.479,52 de lei, deoarece la momentul semnării contractului de antrepriză nr. 163 din 04 septembrie 2014, la pct. 4.2, părțile cert au stabilit modul și mărimea sumelor ce urmează a fi achitate pentru lucrările executate.

Nu a fost reținut nici argumentul pârâtei precum că până în prezent Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei înregistrează o restanță în mărime de 251.479,52 de lei, or, prin hotărârea din 08 august 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2019), s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Capillati” împotriva Primăriei com. Ghetlova, r-nul Orhei cu privire la încasarea datoriei în mărime de 251.479,52 de lei și dobânzii de întârziere în mărime de 85.647,72 de lei, derivate din contractual de antrepriză nr. 163 din 04 septembrie 2014 privind achiziția prin licitație publică (f.d.44-48).

A concluzionat prima instanță că la cazul speței se atestă temeiuri de admitere a acțiunii depuse de Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei, cu încasarea din contul SRL „Capillati” a sumei de 100.000 de lei, care a fost eronat achitată ultimei, fără temei contractual și legal.

Or, Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei încă la 30 decembrie 2014 a achitat SRL „Capillati” costul lucrărilor de reparație a drumului în mărime de 750.000 de lei, sumă prevăzută atât de contractul de antrepriză nr. 163 din 04 septembrie 2014, cât și Hotărârea Guvernului nr. 168 din 11 martie 2014.

Prin urmare, suma de 100.000 de lei, care a fost eronat transferată la contul pârâtei, nu constituie o datorie a Primăriei com. Ghetlova, r-nul Orhei față de ultima și urmează a fi restituită acesteia.

Prima instanță a considerat drept întemeiată și pretenția Primăriei com. Ghetlova, r-nul Orhei privind încasarea din contul SRL „Capillati” a dobânzii de întârziere, în mărime de 9130,14 de lei, calculată pentru perioada 21 iulie 2018 - 20 februarie 2019.

La fel, a fost considerată întemeiată pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, având în vedere faptul că acțiunea reclamantei s-a admis integral.

În acest sens a invocat prima instanță, că la depunerea acțiunii Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei a achitat suma de 3000 de lei taxa de stat confirmată prin ordinul de plată nr. 378 din 20 iulie 2018 (f.d. 22), iar pentru serviciile avocatului Pavel Midrigan a achitat suma de 5000 de lei (f.d. 42), care urmează să fie încasate din contul SRL „Capillati” în beneficiul reclamantei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 28 iunie 2019 SRL „Capillati” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 02 octombrie 2019 a prezentat partea motivată al apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depusă de Primăria sat. Ghetlova, r-nul Orhei.

Prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de SRL „Capillati”, s-a casat parțial hotărârea din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării dobânzii de întârziere în mărime de 9130,14 lei, și s-a emis în această parte o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca neîntemeiată. În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut.

Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că prin somația expediată în adresa SRL „Capillati”, Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei a înaintat obiecții doar la suma de 100.000 de lei, care a fost eronat transferată în contul pârâtei, fiind astfel în drept să solicite restituirea sumei respective.

Or, faptul că Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei a transferat eronat o sumă de bani în contul SRL „Capillati”, nu-i oferă dreptul să solicite inclusiv și plata unei dobânzi de întârziere, având în vedere că greșeala îi aparține doar ei, nefiind imputată părții adverse.

La 12 februarie 2020 SRL „Capillati” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depuse de Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în prima instanță și instanța de apel.

În motivarea recursului SRL „Capillati” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A declarat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că conform procesului-verbal nr. 2 de recepție a lucrărilor executate pe decembrie 2014, valoarea lucrărilor executate a constituit suma de 790.011,78 de lei, dintre care 750.000 de lei a fost achitată. Restanța constituind în suma de 40.011,78 de lei.

La 23 iulie 2015 a eliberat factura fiscală seria FA nr. 3465564, contrasemnată de Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei, dar neachitată până în prezent.

Conform procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate pe iulie 2015, valoarea lucrărilor executate a constituit suma de 311.467,73 de lei, fiind eliberată în acest sens la 23 iulie 2015 factura fiscală seria FA nr. 3465563, contrasemnată de Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei.

Din suma de 311.467,73 de lei, a fost achitată doar suma de 100.000 de lei. Restanța neachitată constituind suma de 211.467,73 de lei.

A declarat că și-a executat la timp și corespunzător obligațiile contractuale, pe când intimata Primăria, com. Ghetlova, r-nul Orhei până în prezent nu a achitat integral costul lucrărilor executate, acumulând o restanță în mărime totală de 251.479,52 de lei.

Mai mult ca atât, Primăria com. Ghetlova, r-nul Orhei la 29 decembrie 2015 a achitat benevol, nesilită de nimeni, suma de 100.000 de lei, prin ce a recunoscut datoriile pe care le are față de ea.

Consideră că suma 100.000 de lei urmează să fie încasată în ordine de regres din contul Consiliului raional Orhei, dar nu din contul său, fapt ce rezultă și din hotărârea din 08 august 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, menținută prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, de unde rezultă că obligația de achitarea datoriilor se pune pe seama Consiliului raional Orhei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 noiembrie 2019, iar la 16 ianuarie 2020 copia acesteia a fost expedită în adresa SRL „Capillati”, recepționată de către recurentă la 20 ianuarie 2020 (f.d. 150, 162).

Astfel, recursul, declarat la data de 12 februarie 2020, este în termen.

La 11 martie 2020 în adresa Primăriei com. Ghetlova, r-nul Orhei și Consiliului raional Orhei a fost expedită copia cererii de recurs depusă de SRL „Capillati”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 174, 176-177), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de SRL „Capillati”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Capcelea Iurie reprezentat de avocatul Timofeevici Ion, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Capillati”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Capillati”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic